

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/19/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012201173
Dátum vydania rozhodnutia:	24.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012201173.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci navrhovateľa W. Z., bytom E. I. č. XXX, proti odporcovi Centru právnej pomoci, kancelária Žilina, Národná č. 34, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 4N 2397/12 zo dňa 11. októbra 2012, o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/31/2012-19 zo dňa 20. decembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/31/2012-19 zo dňa 20. decembra 2012, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozhodnutie odporcu č. 4N 2397/12 zo dňa 11. októbra 2012 z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. b/ a c/ OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedeným rozhodnutím odporca nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4C/137/2009 o náhradu straty na zárobku konštatujúc, že navrhovateľ spoločne posudzovaný z manželkou a jedným nezaopatreným dieťaťom sa nenachádzajú v stave materiálnej núdze, hoci ich započítateľný príjem v posudzovanom období nedosahuje 1,6-násobok sumy životného minima, majú za to, že vzhľadom na predpokladané trovy právneho zastúpenia, ktoré by mohli navrhovateľovi vzniknúť, možno konštatovať, že žiadateľ spolu s jedným nezaopatreným dieťaťom vlastní majetok, ktorým by si mohol zabezpečiť využitie právnych služieb.

Krajský súd citujúc ust. § 3 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1 a 2, § 6a ods. 1, § 4 ods. 1 písm. i/ a ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. konštatoval, že v prejednávacom prípade nebolo sporné, že navrhovateľov započítateľný príjem v

posudzovanom období nedosahoval 1,4 ani 1,6-násobok sumy životného minima, ale sporným bolo, či si môže navrhovateľ využívanie potrebných právnych služieb zabezpečiť svojim majetkom. Podľa názoru krajského súdu odporca pri vydávaní predmetného rozhodnutia nepostupoval podľa ustanovení § 3 ods. 4 (zásada zákonnosti) a § 32 a § 46 správneho poriadku, nakoľko nedostatočne zistil skutkový stav a zistené skutočnosti nesprávne vyhodnotil. Konštatoval, že odporca v súvislosti so zistením, že navrhovateľ vlastní majetok, ktorým by si mohol zabezpečiť využitie právnych služieb, poukázal na vlastníctvo resp. spoluvlastníctvo viacerých nehnuteľností navrhovateľa v neidentickom stave, ktorých výmeru nie je možné určiť, a preto odporca za rozhodujúce považoval pozemky zapísané na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území E. I. v celkovej výmere 11 073 m², pričom sa jedná o 12 pozemkov v kultúre orná pôda. Ďalej poukázal na to, že odporca uviedol, že na základe informácie od pracovníka realitnej kancelárie zistil cenu ornej pôdy a tiež to, že v súčasnosti nie je ponúkaný predaj alebo kúpa ornej pôdy v obci Nová Bystrica. Podľa názoru krajského súdu cena pozemkov, ktoré odporca považoval za majetok, ktorým by si mohol navrhovateľ zabezpečiť právne služby, nebola dostatočne objektívne zistená, nakoľko išlo iba o vyjadrenie jednej realitnej kancelárie. Mal za to, že cenu je potrebné zistiť s ohľadom na konkrétne podmienky najmä prostredníctvom obecného úradu v mieste bydliska navrhovateľa ako aj prostredníctvom viacerých (najmenej troch) realitných kancelárií, pričom je potrebné posúdiť aj otázku reálnosti predaja v dostupnom čase. Krajský súd ďalej zdôraznil, že odporca musí posudzovať potrebu ochrany záujmov navrhovateľa individuálne, a to aj v súvislosti so skutkovou a právnou zložitou vecí, v ktorej požaduje navrhovateľ poskytnúť právnu pomoc. Napokon poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/117/2012-283 zo dňa 30. marca 2012, ktorým bolo navrhovateľovi priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pričom bola preskúmaná a vyhodnotená celá sociálna situácia navrhovateľa, a od vydania predmetného rozhodnutia nebola odporcom zistená podstatná zmena majetkových pomerov navrhovateľa, na základe čoho krajský súd uzavrel, že rozhodnutie odporcu je aj v zrejmom rozpore z rozhodnutím súdu. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, pretože si ich neuplatnil a ani mu počas konania žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal odporca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP). Odporca mal za to, že dostatočne a správne zistil skutkový stav, keď na základe vykonaných dôkazov dospel k jednoznačnému záveru, že navrhovateľ je vlastníkom majetku, ktorým by si mohol zabezpečiť právne služby, a teda sa nenachádza v stave materiálnej núdze. Namietal, že pri zisťovaní ceny pozemkov v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľa a jeho manželky zisťoval cenu pozemkov z viacerých zdrojov, jednak od realitnej kancelárie, ako aj z internetu a z ponuky porovnateľného pozemku v Novej Bystrici, z ktorých zistil, že trhovú hodnotu ornej pôdy v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľa a jeho manželky v celkovej výmere 9772 m² by mohla dosahovať 19 554 € až 78 176 € pri cene 2 až 8 € za m². Pokiaľ ide o uznesenie o oslobodení súdneho poplatku v súdnom konaní, na ktoré poukázal krajský súd, odporca namietol, že súd pri posudzovaní nároku na oslobodenie od súdnych poplatkov sa riadi inými kritériami ako Centrum právnej pomoci pri posudzovaní nároku na poskytnutie právnej pomoci. Ďalej odporca k danému prípadu vyjadril názor, že pokiaľ navrhovateľ vlastní niekoľko tisíc metrov štvorcových pôdy, nemožno takéhoto žiadateľa o bezplatnú právnu pomoc pokladať za človeka v materiálnej núdzi. Mal za to, že keby navrhovateľ aspoň časť týchto pozemkov, ktoré sú z väčšej časti ornou pôdou, prenajal, dokázal by si tak zabezpečiť pravidelný mesačný príjem, ktorým by si mohol hradiť právne služby. Uzavrel preto, že navrhovateľovi nič nebráni využiť vlastníctvo predmetných nehnuteľností a zabezpečiť si tak potrebné finančné prostriedky na zaplatenie právnych služieb. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporcu preskúmané v súdnom konaní potvrdí.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol odvolanie zamietnuť a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici potvrdiť. Namietal, že nie je zjavné, z čoho odporca vyvodzuje trhovú cenu ornej pôdy v rozmedzí 19 554 € až 78 176 €, resp. z čoho vychádza pri hodnote 2 až 8 € za m². Nakoľko v spise o tom neexistuje objektívny doklad od viacerých realitných kancelárií. Odporca nemá žiadne zistenia o tom, či táto pôda je predajná, v akej je bonite a akým spôsobom by sa s ňou dalo

nakladať, keďže ide o neúrodnú pôdu. Považuje preto odvolanie odporcu za tendenčné a zlomyseľné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 <. OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní, pričom ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 <. OSP).

Úlohou krajského súdu bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia odporcu sp. zn. 4N 2397/12 zo dňa 11. októbra 2012, ktorým nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci pre nesplnenie zákonnej podmienky materiálnej núdze, nakoľko že navrhovateľ si môže využívanie právnych služieb reálne zabezpečiť svojím majetkom.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie odporcu a vec vrátená odporcovi na ďalšie konanie, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu.

Po vyhodnotení odvolacích dôvodov navrhovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, považujúc za nadbytočné opakovať pre účastníkov známe fakty a skutkové okolnosti prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu. Ani podľa názoru odvolacieho súdu nebolo dostatočne a nepochybne odporcom zistené, že navrhovateľ si môže využívanie právnych služieb reálne zabezpečiť svojím majetkom.

Odvolacie námietky odporcu nie sú také, že by mohli spochybniť a zmeniť záver krajského súdu, že zistenie skutkového stavu odporcom je nedostačujúce na posúdenie veci. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že nové skutočnosti obsiahnuté v odvolaní odporcu proti rozsudku krajského súdu ohľadne zistení ceny za predmetné pozemky nemôžu doplniť dôvody napadnutého rozhodnutia; tieto mali tvoriť obsah odôvodnenia rozhodnutia odporcu, pričom musia mať základ vo vykonanom dokazovaní. Odporca je povinný uviesť vo svojom rozhodnutí relevantné dôvody, na základe ktorých rozhodnutie prijal na základe dostatočne zisteného skutkového stavu.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil stotožňujúc sa v celom rozsahu s jeho odôvodnením

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 250k ods. 1 OSP s použitím § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľovi, hoci mal vo veci úspech, ich náhradu nepriznal, keďže si ju neuplatnil, a odporcovi ich náhrada zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.